

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 27 – 127/9

Дата: 25.02.2013

ДО
ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Јавната здравствена установа Градска општа болница „8-ми Септември“ – Скопје (во натамошниот текст – ГОБ „8-ми Септември“) на фондовска сметка за 2011 година.

Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансиските извештаи на ГОБ „8-ми Септември“ за годините кои претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

Изразено е негативно мислење во однос на вистинито и објективно прикажување на финансиските извештаи и резултатот од финансиските активности и негативно мислење во однос на усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставените политики за 2011 година.

ГОБ „8-ми Септември“ нема воспоставено процедури за: управување и раководење со залихите, издавање на фактури за извршени здравствени услуги, евидентирање на фактурите од добавувачите, што придонесува до ненавремено откривање на ризиците од нереално и необјективно прикажување на трансакциите во финансиските извештаи.

Констатирани се недостатоци во редовно и ажурно водење на сметководствената евиденција, пред се во делот на не евидентирање на

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

земјиштето и градежните објекти, нецелосно евидентирање на залихите на материјали, ситен инвентар и готови производи. Во услови на нецелосно воспоставена сметководствена евиденција за сите постојани и тековни средства, нецелосно е спроведен пописот на истите, а за утврдените отстапувања на постојаните средства се спроведени соодветни книжења во текот на 2012 година. Наведеното има влијание врз реалноста и објективноста на искажување на финансиските извештаи.

Воспоставените контроли во процесот на јавни набавки се недоволни целосно да ги детектираат ризиците во делот на планирање на потребите, следење на договорите и условите во истите (цени и количини), склучување на анекси на договорите и нивната законска поткрепа.

ГОб „8-ми Септември“ функционира со директор кој е вршител на должноста од 2009 година и покрај законски спроведените постапки и известувањето до Министерството за здравство за потребата од именување на директор.

Процесот на извршување на здравствени услуги го извршуваат покрај редовно вработените и голем број на лица (100-тина) ангажирани на почетокот како волонтери, а подоцна ангажирани со договор за дело. До Министерството за здравство доставени се неколку барања за обезбедување на согласност за нивно вработување, но до денот на ревизијата не е добиен одговор. Наведената состојба не е во прилог на двете страни, ниту за ГОб „8-ми Септември“, ниту на овој вид на вработени, кои на овој начин не го остваруваат законското право за задолжително здравствено и пензиско осигурување.

За надминување на состојбите од страна на ревизијата дадени се препораки во правец на подобрување на сметководственото евидентирање на трансакциите, во целосно и квалитетно спроведување на пописот на средствата, побарувањата и обврските, во изготвување на процедури кои ќе ги детектираат ризиците од користење и располагање на средствата спротивно на законската регулатива.

Од страна на одговорното лице не се добиени забелешки на Нацрт извештајот во законски пропишаниот рок.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи прикажани од страна 20 до 22 заедно со ревизија на усогласеност на ГОБ „8-ми Септември“ на фондовската сметка кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија, согласно член 23 од Законот за државната ревизија.
- 1.3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансиските извештаи на ГОБ „8-ми Септември“ за годините кои претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.
- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на ГОБ „8-ми Септември“ застапувана од:
 - Проф. Д-р Сашо Стојчев, в.д. директор од 31.12.2009 година.

Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

финансиските извештаи се во сите материјални аспекти во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики. Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците на ГОБ „8-ми Септември“ се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

2. Цели и делокруг на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа: дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се во сите материјални аспекти во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија и со прифатени и спроведени извесни корекции од страна на субјектот, како резултат на утврдени погрешни прикажувања.

2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховните Ревизорски Институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки на добивање на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали се резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците, ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовката и објективното презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефикасноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.4. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

- 2.4. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 01.10.2012 до 28.12.2012 година од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од претходната година

Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансиските извештаи на ГОБ „8-ми Септември“ за годините кои претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на ГОБ „8-ми Септември“ на ден 26. 12. 2012 година.

Од страна на одговорното лице не се добиени забелешки на Нацрт извештајот во законски пропишаниот рок.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

4.1. Интерни контроли

Процесот на управување и евидентирање на залихи

4.1.1. При оценка на системот на интерни контроли во процесот на управување и евидентирање на залихите, ревизијата констатира дека не се изготвени пишани процедури за прием, издавање, потрошок и евидентирање на залихите во рамките на магацините и за секоја организациона единица, што не е во согласност со член 7 од Законот за јавната внатрешна финансиска контрола. Воспоставените контроли не овозможуваат целосност на податоците поврзани со прием, издавање, потрошок и евидентирање на залихите во рамките на магацините и секоја организациона единица, што создава ризик истите да не ја отсликуваат реалната состојба на залихите во Билансот на состојба.

Препорака:

Раководниот орган на ГОБ „8-ми Септември“ да преземе мерки за изготвување на пишани процедури и воспоставување на контроли кои ќе овозможат целосност на податоците поврзани со прием, издавање, потрошок и евидентирање на залихите во рамките на магацините и секоја организациона единица.

Процес на јавни набавки

4.1.2. При оценка на системот на интерни контроли на процесот на јавни набавки, ревизијата констатира дека не се донесени пишани процедури за начинот на планирање, спроведување на јавните набавки, евиденција и следење на склучените договори, што не е во согласност со член 7 од Законот за јавната внатрешна финансиска контрола. Во планот за јавни набавки не се реално прикажани годишните потреби за количини на лекови и медицински материјали и вршење на различни услуги, поради што постои ризик да не се врши навремено задоволување на вистинските потреби за набавки на договорниот орган во текот на годината, што не е во согласност со член 26 од Законот за јавни набавки. Воспоставените контроли не се доволни за да се избегне ризикот од нецелосно следење на реализацијата на склучените договори.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Препорака:

Раководниот орган на ГОБ „8-ми Септември“ да преземе мерки за изготвување на процедура за начинот на планирање, спроведување и реализација на јавните набавки и воспоставување на контроли за следење на доделените договори за јавни набавки во процесот на јавни набавки.

Процес на фактурирање и плаќање

4.1.3. При оценка на системот на интерни контроли во процесот на фактурирање и плаќање, ревизијата констатира дека не се изготвени пишани процедури за плаќање на обврските, нивно евидентирање и контрола, што не е во согласност со член 7 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. Воспоставените контроли не овозможуваат навремено откривање на ризиците од вршење на здравствени услуги без комплетна, уредна и точна документацијата и несоодветно внесување и употреба на податоците, што доведуваат до нереално и необјективно прикажување на трансакциите во финансиските извештаи. Имено :

- Во текот на 2011 година извршено е сторнирање на побарувања за извршени здравствени услуги за акутна нега на хоспитализирани болни и амбулантско лекување во вкупен износ од 24.436 илјади денари, поради неправилности при фактурирањето до Фондот за здравствено осигурување на Македонија (во натамошниот текст: Фонд), што не е во согласност со член 19 од договорот за пружање и плаќање на здравствени услуги во специјалистичко - консултативна и болничка здравствена заштита со Фондот за 2011 година. Сторнирани се фактури за извршените здравствени услуги во амбулантско лекување, поради пропусти при комплетирање на документацијата, технички грешки на упатите, неприложени сини картони од пациенти. Поголемиот дел од сторнираните фактури се поради погрешно фактурирање, а се однесуваат на непризнати упати од армиски доктори со кои Фондот нема договор и за пресметки за кои е утврдено дека се однесуваат на извршени систематски прегледи на лица од Министерството за внатрешни работи.
- ГОБ „8-ми Септември“ на ден 31.12.2011 година има искажани неизмирени обврски спрема добавувачи во износ од 52.447 илјади денари и за истите не е обезбедена информација за рокот за доспеаност за плаќање, поради тоа што во евиденцијата не се предвидува внесување на валута на доспеаност. Исто така, воспоставен е неправилен начин на приложување

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

на фактурите во моментот на плаќање, при што фактурите од налог каде се книжени се пренесуваат во налогот за исплата во тековната година, а при исплата на обврските во наредната година фактурите се пренесуваат во налогот за исплата во наредната година, со што налозите на задолжување на обврските остануваат без поткрепувачка документација.

Воспоставениот начин на евиденција и приложување на документацијата не обезбедува целосна контрола на внесените податоци и промените во главната книга, увид во хронологијата на финансиските трансакции, што не е во согласност со член 6 и 12 Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.

Препораки:

- Раководниот орган на ГОБ „8-ми Септември“ да преземе мерки за изготвување на пишани процедури и воспоставување на соодветно финансиско управување и контрола во процесот на плаќање.
- Раководителот на финансии да преземе активности за воспоставување на соодветен начин на водењето на деловните книги и упис на податоците во истите.

Информационен систем

4.1.4. Со анализата на информациониот систем констатирана е следната состојба:

- Не се воспоставени политики и процедури за користење на информатичкиот систем и не е обезбедена целосна надворешна копија на податоците;
- Пристапот на корисниците на системскиот софтвер не е централизиран, при што е констатирано: најавување без корисничко име и лозинка, корисници со администраторски привилегии со можност за извршување на системски промени, пристап до податоци на сите во мрежата, иако пристап треба да имаат само некои корисници.

Наведеното не е во согласност со меѓународните стандарди и најдобри практики за ИТ безбедност, што претставува ризик од несоодветен развој на ИТ системот, несоодветен пристап до податоците и губење на податоци во случај на хаварија.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Препорака:

Раководниот орган да преземе мерки за подготвување на политики и процедури за користење на ИТ системот, дефинирање на нивото на пристап до податоците кои произлегуваат од ИТ системот, обезбедување на мерки за зголемување на безбедноста на пристапот до податоците, нивното сеопфатно чување и достапност.

Апликации за финансиско и материјално работење

4.1.5 Со анализата на апликациите за финансиско и материјално работење ревизијата утврди:

- Податоците од минати години не се заклучени и може да се променат, во услови на ниско ниво на заштита при најавување во апликациите како и случаи кога корисниците се најавуваат под туѓи кориснички имиња. Новите верзии на апликацијата не ги содржат секогаш сите претходни измени. Наведеното е спротивно на одредбите од член 10 од Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници.
- Во модулот за материјално работење нема контрола за евиденција со валиден датум (има внос на невалидни датуми), констатирано е евидентирање на настани од минати години во магацините, евидентирање на сметки кои не се дефинирани во сметковниот план, различни шифри на исти објекти во материјално и финансиско сметководство како и неможност да се испечатат сите шифрарници. Наведеното е спротивно на одредбите од член 7 од Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници.

Утврдените состојби кои не се во согласност со законскиот начин на чување на податоците доведуваат до ризик од искажување на неверодостојни податоци во електронска форма и губење на прокнижени податоци во електронска форма.

Препораки:

- Раководниот орган да преземе мерки за заштита од неовластена промена на податоците од кои произлегуваат финансиските извештаи од минати години и редовно да се обезбедува надворешна копија од сите податоци кои влијаат на финансиските извештаи. При новите инсталации да се обезбеди начин за гаранција дека сите претходни измени се постојани и заштитени.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- Воведување на автоматски контроли за забрана за книжења во магацини од минати години, невалидни датуми, невалидни сметководствени сметки, ажурирање на шифрарниците.

4.2. Усогласеност со закони и прописи

4.2.1. ГОБ „8-ми Септември“ нема основано Единица за внатрешна ревизија, што не е во согласност со член 29 и член 30 од Закон за јавна внатрешна финансиска контрола. Поради невоспоставена внатрешна ревизија, раководството на ГОБ „8-ми Септември“ нема информации за постоење и функционирање на интерните контроли, информации за веродостојноста и сеопфатноста на финансиските и оперативните активности при работењето и усогласеноста со законите и подзаконските акти.

Препорака:

Раководниот орган на ГОБ „8-ми Септември“, да преземе мерки за обезбедување согласност за вработување на внатрешен ревизор, согласно Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работни места.

4.2.2. За потребите за набавка на лекови, медицински помагала и друг потрошен материјал потребни за вршење на здравствената дејност се изготвува предлог од страна на раководителот на Болничка аптека и истиот се доставува до директорот, без да се расправа на седница на Стручниот колегиум, што не е во согласност со член 137-д од Законот за здравствена заштита. Ваквиот начин на предлагање за набавка може да има влијание од неусогласеност на набавките во однос на потребите.

Препорака:

Стручниот колегиум како стручен орган на установата да ги предлага потребите за набавка на лекови, медицински помагала и друг потрошен материјал кои се потребни за вршење на здравствената дејност, согласно со програмата за работа и за истото да го извести директорот.

4.2.3. Пресметката на платите во ГОБ „8-ми Септември“ се врши според Законот за работни односи, Поединечен колективен договор, Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, Спогодба за утврдување на најниска

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

плата во здравствената дејност, интерно Упатство за регулирање на дежурства, работа ноќе, прекувремена работа и работа по приправност, одлуки и решенија.

Поради зголемениот обем на работа ГОБ „8-ми Септември“ има доставено барање за остварувања на средби со министерот за здравство за донесување на поединечен колективен договор со повисоки коефициенти за пресметка на платите од оние пропишани со Гранковиот колективен договор. Поединечниот колективен договор во име на работодавачот е потпишан од страна на претседателот на Управниот одбор, а во име на синдикалната организација, претседателот на синдикалната организација и истиот е доставен до Министерството за здравство. Наведеното е спротивно на одредбите од член 220 од Законот за работни односи, заради тоа што колективниот договор не е потпишан од основачот – Владата на Република Македонија, односно од министерот за здравство. За истакнување е дека од 15.02.2011 година ГОБ „8-ми Септември“ го применува донесениот Поединечен колективен договор.

Исплатата на платите согласно Поединечниот колективен договор е извршена преку Трезорот на Фондот во услови кога требало да функционираат постапките и контролите при извршување на плаќањата на јавните здравствени установи пропишани во член 69-ж и член 8 од Законот за здравствено осигурување и Правилникот за начинот на трезорско работење, како и глава VIII од Упатството за начинот за трезорско работење на Фондот.

Препорака:

Одговорното лице да продолжи со започнатите активности за одобрување и потпишување на Поединечниот колективен договор.

4.3. Финансиски извештаи

Биланс на состојба

4.3.1. Со Одлука на Владата на Република Македонија од 12.04.2011 година ГОБ „8-ми Септември“ добила на трајно користење недвижни ствари (земјиште) од Министерството за одбрана. Врз основа на одлуката изработен е геодетски елаборат, за запишување на корисничко право на земјиштето, обезбеден е имотен лист, но не и податоци за неговата вредност, поради што истото не е сметководствено евидентирано.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Исто така, со Одлука на Владата на Република Македонија за основање од 25.12.2009 година ГОБ 8-ми Септември добила на користење недвижни ствари (простор - објекти) од Министерството здравство, кои претходно ги користело Министерството за одбрана. Врз основа на одлуките за добиените објекти и изработениот геодетски елаборат за запишување на утврдените права на недвижностите обезбеден е имотен лист, но не и податоци за нивната вредност, поради што истите не се сметководствено евидентирани. Ова, дотолку повеќе што во текот на 2011 година за изградба, доградба и реконструкција на објектите евидентирани се расходи во износ од 69,583 илјади денари, кои како инвестициони вложувања требало да ја зголемат вредноста на истите. Наведеното не е во согласност со одредбите од член 2, 19 и 22 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници и член 86 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи.

Неизвршеното вреднување и сметководствено евидентирање на земјиштето и градежните објекти предизвикува нереално и необјективно прикажување на позицијата природни богатства во Билансот на состојбата.

Препорака:

Раководниот орган да преземе мерки за обезбедување на податоци за вредноста на земјиштето и градежните објекти заради нивно сметководствено евидентирање.

4.3.2. При увидот на актите од извршениот попис на средствата и изворите на средствата за 2011 година, ревизијата констатира непочитување на член 19 и член 21 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и член 11, 29, 30, 31, 32, 34 и 35 од Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и тоа:

- Извештајот од Централната пописна комисија не е усвоен во законски утврдениот рок од 20 дена пред рокот пропишан за доставување на годишната сметка до соодветните институции и истиот од страна на Управниот одбор е усвоен на 27.02.2012 година, поради што не е извршено усогласување на фактичката со сметководствената состојба. Усогласувањето е спроведено во сметководствената евиденција за 2012 година;
- Пописот на материјалните средства и залихите не се врши по синтетички сметки како што се искажани во Билансот на состојба, туку

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

според локацијата по магацини/објекти. На овој начин не постојат услови да се изврши усогласување на сметководствената евиденција со фактичката состојба.

- Не е извршен попис на постојаните средства во износ од 228.782 илјади денари евидентирани во ГОБ „8-ми Септември“, а дадени на користење на ПЗУ Специјална болница по хируршки болести “Филип Втори”. Имено, ГОБ „8-ми Септември“ доставила барање до оваа установа за добивање на пописни листи за овие средства, но од истата добиено е известување дека пописот на средствата е извршен од Министерството за здравство, без да се приложи пописниот материјал.
- Постои неусогласеност на искажаната вредност на материјалните средства во пописните листи по објекти во однос на материјалната евиденција, односно во износ од 799 илјади денари повеќе е искажана вредноста во материјалната евиденција по објекти на 31.12.2011 година.
- При утврдување на фактичката состојба не се земени во предвид настаните што се случиле во периодот помеѓу денот на извршување на пописот и 31 декември.
- Од страна на комисијата за попис на залихите на лекови и медицински материјали изготвени се пописни листи без назначување за која сметковна сметка се однесуваат и без изготвен рекапитулар како збир на пописните листи;
- Пописот на залихата во техничкиот магацин не е внесен во програмот за попис и не е извршено усогласување на искажаната состојбата по попис со состојбата во материјалната евиденција по сметковни сметки.
- Извршен е попис на залихи на резервни делови кои се пренесени од Воено медицински центар и истите претставуваат стари залихи кои според информациите не се користат за потребите на ГОБ „8-ми Септември“. Од страна на одговорното лице не е формирана комисија за спроведување на постапка за нивно расходување.
- Материјалите и ситниот инвентар во вкупен износ од 11.139 илјади денари што припаѓаат на ГОБ „8-ми Септември“, а кои не се затечени на денот на попишувањето, не е опишан во посебни пописни листи, а до денот на завршувањето на пописот не се примени пописните листи од ПЗУ Специјална болница по хируршки болести “Филип Втори”кај кого тие средства се наоѓаат.
- Не е извршен попис и на лекови и медицински материјали со соодветно задолжување и раздолжување по организациони единици.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Нецелосно извршениот попис и нецелосното усогласување на сметководствената со фактичката состојба, влијае на реално и објективно искажување на податоците, како и на потврдување на целосноста и сеопфатноста на позициите во Билансот на состојба на ден 31 декември.

Раководниот орган на ГОБ „8-ми Септември“ има донесено Упатство за подготвување и извршување на пописот за 2012 година и како процедура за вршење на попис треба да помогне да се надминат утврдените слабости.

4.3.3. Со ревизија на постојаните средства и залихите за 2011 година, ревизијата констатира состојби кои не се во согласност со член 6, 7 и 19 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и член 11 и 19 од Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници, и тоа:

- Не е воспоставена сметководствена евиденција за лековите и медицинските материјали по организациони единици што придонесува за нецелосно искажување на залихите во Билансот на состојба, поради што ГОБ „8-ми Септември“ нема увид во залихите во секоја организациона единица поодделно и намалена е контролата при управување и користење на истите;
- ГОБ 8-ми Септември во рамките на аптеката има галенска лабораторија која врши изработка на готови галенски препарати. За магацинот галенска аптека воспоставена е материјална евиденција на галенски препарати и извршен е попис со состојба во износ од 1.893 илјади денари, но за нив не е воспоставена евиденција во финансиското сметководство, односно не се искажани како готови производи на залиха во Билансот на состојба;
- Констатирани се неусогласености кај ситниот инвентар и материјали кои се евидентирани на сметката залиха на материјали во бруто билансот и истите се искажани во поголем износ од 1.848 илјада денари во однос на материјалната евиденција и пописот;
- Кај техничкиот магацин воспоставена е евиденција на техничките гасови во која се евидентирани само приемот на истите, без искажување на потрошокот при што искажаната состојба не е реална и објективна. Поради нецелосност на евиденцијата констатирано е дека фактичката состојба на течен кислород, азот, кислород и дизел гориво, утврдена со пописот е помала во износ од 1.197 илјада денари.

Наведената состојба предизвикува нереално и необјективно искажување на состојбите во Билансот на состојба.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Препораки:

- Да се воспостави целосна материјална и финансиска евиденција на залихите на лекови и медицински материјали со соодветно задолжување и раздолжување по организациони единици и евидентирање како залиха во Билансот на состојба;
- Да се воспостави соодветна сметководствена евиденција на залихите на готовите производи од галенската лабораторија;
- За хуманитарните лекови и медицинските материјали да се утврди вредноста и да се евидентираат како залиха во Билансот на состојбата,
- Да се изврши усогласување на материјалната со сметководствената евиденција на ситниот инвентар и материјали кои се евидентирани на сметката залиха во бруто билансот и
- Да се преземат мерки за утврдување на процедура за управување со технички гасови и да се задолжи одговорно лице за прием и потрошок на истите.

4.3.4. Со ревизија на обврските и реализацијата на склучените договори за набавка на лекови, од листата на лекови кои се на товар на Фондот, констатирани се набавки на лекови со повисоки цени од референтни цени утврдени со одлука на Фондот. Со споредбена анализа на цените на одделни лекови (albumin hum.20% 50ml, metronidazol inf. 500 mg/100 ml, nevakson fl. 20 x 1 g, prednol-1 amp. 40 mg, ulcodin amp 50mg/2ml и heparin amp.10 x 25000ie/5 ml) ревизијата утврди отстапување на набавните цени во однос со референтните цени. Набавките на овие лекови по цени кои ги надминуваат референтните цени има влијание на исплата на повеќе финансиски средства во вкупен износ од 2.089 илјади денари. Во апликациите за материјално работење не се врши усогласување/ажурирање на цените, согласно референтните цени кои се на листата на лекови кои се на товар на Фондот.

Воспоставениот начин на спроведување на јавни набавки и контроли на цените на лекови кои се на листата на лекови и се на товар на Фондот доведува до не рационално трошење на средствата, што е предвидено со член 19 од склучениот договорот за пружање и плаќање на здравствени услуги во специјалистичко-консултативна и болничка здравствена заштита со Фондот за 2011 година и предвидено со член 54 од Законот за здравствено осигурување.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Препораки:

- Раководниот орган на ГОБ 8-ми Септември да воспостави контроли со поднесување на барања и спроведување на постапките за јавни набавки да се земаат во предвид утврдените референтни цени на лекови од позитивната листа, а при реализација на договорите да се врши споредба на фактурната цена со референтните цени;
- Со апликациите за материјално работење да се обезбеди автоматска споредба на лековите според утврдени референтни цени, согласно одлуката на Фондот.

4.3.5. Со увид во сметководствената документација е констатирано дека пресметката за плата за декември 2011 година, во вкупен износ од 16,949 илјади денари, не е евидентирана во сметководствената евиденција за 2011 година, со што не се почитувани начелата на ажурност и навременост на евидентирањето на сметководствените настани, пропишани во член 2 од Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници. Наведеното доведува до нереално и необјективно искажување на обврските за плати на 31 декември 2011 година.

Препорака:

Раководниот орган лице да воспостави сметководствени принципи и начела кои ќе овозможат целосно, навремено и ажурно евидентирање на сите сметководствени трансакции во годината за која се однесуваат, како предуслов за реално и објективно изготвување на финансиските извештаи.

4.4. Користење на средства согласно законски прописи

4.4.1. ГОБ „8-ми Септември“ во текот на 2011 година врз основа на склучени договори на дело извршила исплата во вкупен износ од 4.319 илјади денари на физички лица за извршување на работни задачи кои произлегуваат од работен однос, а кои се ангажирани во различен период од 2011 година и нивниот број се движел од 8 до 149 лица, што не е предвидено со Законот за работни односи. ГОБ 8-ми Септември има доставено неколку барања до Министерството за здравство за обезбедување на согласност за вработување на лица во редовен работен однос. Поради необезбедена согласност за вработување на лица во

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

редовен работен однос, ангажирани се лица за вршење на здравствени услуги – медицински персонал и лица за одржување и сервисирање.

Непочитувањето на законските прописи предизвикува ангажирање на лица по договор за дело, што не е во согласност со законските прописи и неможност за остварување на правата од работен однос, односно право на пензиско и здравствено осигурување предвидено со член 12 став 2 од Законот за работни односи.

Препорака:

Раководниот орган да продолжи со преземање на активности за обезбедување на согласност за вработување на лица во редовен работен однос.

4.4.2. Во периодот од основање заклучно со 20.05.2011 година во ГОБ „8-ми Септември“ година набавувани се мазут, евро дизел, бензин врз основа на договор од 03.04.2003 година, склучен помеѓу Министерството за одбрана и економскиот оператор. По основ на тој договор извршена е исплата во износ од 26.591 илјада денари без спроведена постапка за јавна набавка, согласно член 65 од Законот за јавни набавки. Исто така, по спроведената постапка за јавна набавка склучен е договор бр.05-220/9 од 20.05.2011 година кој е реализиран во периодот 2011-2012 година при што се констатирани надминувања на вредноста на склучениот договори во вкупен износ од 17.920 илјади денари. Со ова се надминува проценетата вредност на договорот.

4.4.3. При увидот во начинот на спроведување и реализација на постапките за јавни набавки спроведени во 2010 година и 2011 година и според Прегледот на податоци за реализација на набавките по склучените договори изготвен од страна на ГОБ „8-ми Септември“, ревизијата утврди надминувања на вредноста на склучените договори во вкупен износ од 5.924 илјади денари (прилог Преглед број 1) и тоа за: сервисирање и одржување на лифтовски постројки, годишно одржување на високопритисна опрема, инсталации и арматура и хемиско чистење и шамотирање на парни котловски единици и останата опрема во термоенергетски блок, сервисирање и поправка на медицински апарати, бизнис мобилна телефонија, реконструкција на разладна комора и демонтирање на стар и монтажа на нов спуштен плафон.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

4.4.4. Во текот на 2011 година востановена е пракса на склучување на анекси на договорите од спроведените јавни набавки со кои се зголемува вредноста на договорите при што ревизијата утврди дека по овој основ зголемен е обемот на набавки на стоки и извршени услуги во вкупен износ од 9.472 илјади денари (Преглед број 2).

Покрај наведеното склучени се анекси во кои нема информации зошто вредноста на договорот е променета. Зголемување на вредноста на договорот во случај кога се зголемуваат количините на вообичаени стоки кои претходно биле тендерирани и се зголемува обемот на претходно тендерирани услуги не е во согласност со член 99 од ЗЈН. Имено, склучени се анекси на договорите за набавка на прехранбени производи (сирење, јајца, млеко) со кои се зголемени цените на тие производи. Ревизијата не се увери дека зголемувањето на цените на одредени производи се врши како резултат на промените на цените на пазарот, поради тоа што во прилог не е доставена поткрепувачка документација со која ќе се утврди зошто се променети поединечните цени на набавуваните производи.

4.4.5. Со увид во сметководствената евиденција и извршената ревизија на спроведените јавни набавки констатирано е дека не се спроведени постапки за јавни набавки во вкупен износ од 1.804 илјади денари и тоа:

- за услуги од фиксната телефонија во износ од 1.014 илјади денари;
- за набавка на услуги за периодична проверка на боци за кислород во износ од 444 илјади денари и
- за набавка на хируршки материјали во износ од 346 илјади денари.

Воспоставениот начин на спроведување на постапките за јавни набавки, како и следење на реализацијата за условите утврдени во договорите за јавни набавки не обезбедува конкуренција, еднаков третман, транспарентност, јавност, рационално и ефикасно искористување на средствата, согласно Законот за јавни набавки.

Препорака:

Надлежните органи за управување и раководење со ГОБ „8-ми Септември“, да преземат мерки и активности за надминување на утврдените состојби при спроведување на постапките за јавни набавки и доделување на договорите.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење поради значењето на прашањата изнесени во точката 4.3., финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавната здравствена установа ГОБ „8-ми Септември“, на ден 31.12.2011 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точките 4.2, 4.3. и 4.4., активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Јавната здравствена установа ГОБ „8-ми Септември“, не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Нагласување на прашања на неизвесност и континуитет

Согласно Законот за здравствена заштита со Здравствените установи управува управен орган, а орган на раководење е директорот. Ревизијата констатира дека со Одлука на Владата на Република Македонија за основање на ЈЗУ “ Градска општа болница 8 - ми Септември “ од 25.09.2009 година е назначен за вршител на должност - директор. Но и покрај тоа што Управниот одбор на ГОБ „8-ми Септември“ согласно член 137–г од Законот за здравствена заштита во ноември 2010 година објавил јавен конкурс за именување на директор на ГОБ „8-ми Септември“, и целокупната документација пристигната од пријавените кандидати ја доставил до Министерот за здравство, Министерот за здравство до денот на ревизијата не донел решение за именување на директор.

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ЈЗУ ГОБ „8-МИ СЕПТЕМВРИ
Фондовска сметка
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2011 година

	во 000 денари	
Опис на позицијата	2011	2010
Приходи		
Неданочни приходи	0	37,009
Трансфери и донации	466,670	259,938
Вкупно приходи	466,670	296,947
Расходи		
Тековни расходи		
Плати и надоместоци	185,052	118,336
Стоки и услуги	196,074	172,052
Субвенции и трансфери	64	87
Социјални бенефиции	30	105
Вкупно тековни расходи	381,220	290,580
Капитални расходи		
Капитални расходи	85,450	5,650
Вкупно капитални расходи	85,450	5,650
Отплата на главнина	0	0
Вкупно расходи	466,670	296,230
Остварен вишок на приходи - добивка пред оданочување	0	717

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ЈЗУ ГОБ „8-МИ СЕПТЕМВРИ
Фондовска сметка
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ**

Опис на позицијата	2011	2010
		во 000 денари
Актива		
Тековни средства		
Активни временски разграничувања	52,447	20,199
Залихи	108,195	165,875
Вкупно тековни средства	160,642	186,075
Постојани средства		
Материјални средства	249,595	279,840
Вкупно постојани средства	249,595	279,840
Вкупна актива	410,237	465,915
Пасива		
Тековни обврски		
Краткорочни обврски спрема добавувачи	52,447	20,199
Пасивни временски разграничувања	0	1
Вкупно тековни обврски	52,447	20,200
Извори на капитални средства	357,790	445,715
Вкупно извори на деловни средства	357,790	445,715
Вкупна пасива	410,237	465,915

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ГРАДСКА ОПШТА БОЛНИЦА 8-МИ СЕПТЕМВРИ – ФОНДОВСКА СМЕТКА
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ПРЕГЛЕД
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2011 ГОДИНА
во 000 ден.**

О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (залихи на материјали, лекови, резервни делови и ситен инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2011 година	279,840	165,875	445,715
Зголемување по основ на:	43,075	159,409	202,484
Набавки	15,507	159,409	174,916
Неевидентирани набавки од предходна година	5,034		
Донација	4,345		
Амортизација на преотстапени средства	85		85
Ревалоризација на капитални средства	18,104		18,104
Намалување по основ на:	73,320	217,089	290,409
Усогласување по делбен биланс со Министерство за одбрана	140		140
Расходување на постојани средства	190		190
Амортизација	72,990		72,990
Потрошок на залиха		217,089	
Состојба 31.12.2011 година	249,595	108,195	357,790

Ревизорски тим

Овластен државен ревизор

